

Dr hab. Maciej Sikala, prof.AM
Akademia Muzyczna im. Feliksa
Nowowiejskiego w Bydgoszczy
E-mail: m.sikala@amfn.pl

Bydgoszcz 08.03.2024 r.

Recenzja w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu doktorowi Marcinowi Ślusarczykowi

Podstawowe dane o kandydacie

Pan dr Marcin Ślusarczyk uzyskał stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalista w 2018 roku na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie

Zatrudnienie kandydata:

- - 2006 – Państwowa Szkoła Muzyczna I st. w Wieliczce
- - 2006 –2008 – Profesjonalna Prywatna Szkoła Muzyczna w Krakowie
- - 2012 do chwili obecnej – Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, Wydział Instrumentalny, Kierunek Jazz i Muzyka Improwizowana, Katedra Jazzu
- - 2014 do chwili obecnej – Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Bronisława Rutkowskiego w Krakowie

Habilitant nie ubiegał się wcześniej o nadanie mu stopnia dra habilitowanego.

Wymagania co do osiągnięcia artystycznego habilitanta określone są w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy w dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. Z 2023 r. poz. 742) i mówią o posiadaniu w jego dorobku w/w osiągnięcia, które stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny, którą reprezentuje, a także o istotnej aktywności artystycznej realizowanej w innych uczelniach lub instytucjach kultury.

Omówienie dzieła artystycznego kandydata

Pan dr Marcin Ślusarczyk jako dzieło artystyczne przedstawił płytę nagrałą przez MARCIN ŚLUSARCZYK QUINTET pt: **TRZASKOWSKI - REMINISCENSES**.

Niniejsza płyta zawiera tylko i wyłącznie utwory Andrzeja Trzaskowskiego.

Nagrań dokonano 22,23.10.2022 w studiu MAQ Records, Wojkowice Realizacja dźwięku: Michał Rosicki, Wojciech Bachrański
Mix i mastering: Pavel Wlosok, Sonic ADventures Studio,
Sylva, North Carolina, USA

Skład zespołu:

Marcin Ślusarczyk - saksofon sopranowy i altowy

Paweł Włosok - fortepian

Paweł Palcowski - trąbka i flugelhorn

Alan Wykpiśz - kontrabas

Grzegorz Pałka - perkusja

Wariacja jazzowa na temat „Chmiela”

Utwór otwierający dzieło artystyczne Pana dra Marcina Ślusarczyka jest adaptacją starej polskiej pieśni ludowej na potrzeby zespołu jazzowego. Już we wstępie słychać grzechotki i dzwonki nawiązujące swą barwą do muzyki ludowej. Innym elementem odwołującym się do folkloru jest, oprócz melodii tematu, harmonia utworu oparta na skalach lidyjskich. Po temacie granym *rubato* na saksofonie sopranowym oraz po ośmiotaktowym łączniku, w metrum 3/4 drugą ekspozycję tematu gra również trąbka. Saksofon sopranowy otwiera część utworu przeznaczoną na improwizowane partie solowe. Kandydat wykorzystuje tu głównie skalę lidyjską, sporadycznie i z wyczuciem wtrącając dźwięki spoza tej skali. Kolejnymi solistami są trębacz, pianista oraz perkusista, który po otwartym, *ad libitum* granym solo, wprowadza tempo utworu właściwe dla wykonania reprzyzy tematu.

Post Scriptum

W muzyce jazzowej rzadko spotyka się utwory o nieparzystej ilości taktów, jednak Andrzej Trzaskowski zdecydował się na skomponowanie ballady o 17 taktach. Co ciekawe temat zawiera się w dziewięciu taktach a reszta jest improwizacją. Jest to interesujący zabieg formalny. Habilitant zaaranżował ten utwór na trzy polifonizujące głosy, co skutkowało koniecznością dogrania dodatkowej partii saksofonu altowego, co przyniosło bardzo dobry efekt. Pan dr Marcin Ślusarczyk jako pierwszy wykonuje partię improwizowaną. Robi to dbając o utrzymanie balladowego charakteru utworu, kreując piękne linie melodyczne na bazie harmonii utworu. On też wykonuje w podobny sposób wspomnianą wcześniej improwizację „wliczoną” w formę utworu w obu pokazach tematu - na początku i na końcu. Dodać trzeba, iż pozostali muzycy również zagrali bardzo dobre partie improwizowane, wpisujące się w balladowy charakter utworu.

Synopsis - Expression I

W tej trzyczęściowej kompozycji jej autor stosuje różne techniki kompozytorskie takie jak: serializm, polimetrię, aleatoryzm. Poza tradycyjną notacją muzyczną używa też zapis graficzny. W części pierwszej Trzaskowski zastosował dwunastotonową serię graną przez trąbkę wpieraną harmonicznym przez fortepian. Temat, grany w szybkim tempie w metrum 6/8, jest bazą dla solistów. Pierwsze solo gra Pan dr Marcin Ślusarczyk znakomicie radząc sobie z niełatwym przebiegiem harmonicznym, który wydaje się nie nastrożać mu żadnych trudności w kreowaniu melodii. Po solu trąbki, również bardzo dobrym, pojawia się końcowy temat.

Synopsis - Expression II

W tej części *Synopsis* znów mamy do czynienia z zastosowaniem serii, zarówno we wstępie jak i w temacie, który za pierwszym razem grany jest przez fortepian, do którego w drugim jego pokazie, dołączają trąbka i saksofon, grając krótkie, synchroniczne dźwięki w metrum 6/8 na tle swingującej w umiarkowanym tempie i w metrum 4/4 sekcji rytmicznej. Swobodne pod względem harmonii jak i formy kolektywne solo saksofonu, trąbki i fortepianu jest znakomitym przykładem na wzajemne słuchanie się, czerpanie inspiracji. Kandydat, jak i jego koledzy z zespołu, wykazując się dużą muzykalnością i kulturą gry, stworzyli tu znakomitą, w pełni wyimprowizowaną muzykę. Po końcowym pokazie tematu otwarte formalnie i harmonicznym solo gra kontrabas.

Synopsis - Impression

Ostatnią część *Synopsis* otwiera introdukcja, w której wykorzystana jest część serii grana przez fortepian i kontrabas. Po czternastotaktowym, śpiewnym temacie, granym przez instrumenty dęte, pojawia się część łącząca temat z improwizowanymi partiami solowymi, które oparte są na formie molowego bluesa. Owa część, stanowiąca interludium, została skomponowana z wykorzystaniem kolejnej techniki kompozytorskiej, polegającej na dodawaniu lub odejmowaniu składników metrum, co skutkuje jego sekwencyjną zmianą. Na tle bardzo dobrze grającej sekcji rytmicznej Pan dr Ślusarczyk zagrał kolejne improwizowane solo, czym potwierdził swoje wysokiej klasy umiejętności, jako muzyka jazzowego, który operując piękną barwą saksofonu, wzorową artykulacją, korzystając z technik improwizacyjnych takich jak *passing notes*, *approach notes* czy też *enclosure notes* dzieli się swoją wiedzą i umiejętnością jej zastosowania oraz wrażliwością ze słuchaczami. Utwór kończy repryza tematu i *coda*.

Wariacja na temat „Oj tam u boru”

Pierwszy pokaz tematu opartego na polsko - białoruskiej, ludowej pieśni wykonuje fortepian, któremu towarzyszy kontrabas. W drugim pokazie zagrany na saksofonie sopranowym, habilitant dodał dwa głosy, dokonując dogrania dodatkowej ścieżki, aby podkreślić harmonię towarzyszącą linii melodycznej. Ta inicjatywa aranżerska przyniosła bardzo dobry efekt w postaci licznych zmian akordów towarzyszących prostej, motywicznej melodii tematu. Po czterotaktowym, zapisanym *solo break* fortepianu następują improwizowane partie solowe flugelhornu i saksofonu altowego, interludium, sola fortepianu i kontrbasu, ponownie interludium i końcowy pokaz tematu wraz z *codą*. Pan dr Marcin Ślusarczyk pokazał się w tym utworze jako bardzo sprawny aranżer, który w sposób twórczy podchodzi do utworu Andrzeja Trzaskowskiego, ale też jako sprawny improwizator, który w swojej partii solowej, opartej o molowe centrum tonalne, pokazał się z jak najlepszej strony, jako wytrawny muzyk jazzowy o szerokim spektrum umiejętności.

Podsumowanie omawianego dzieła artystycznego

Dzieło artystyczne *MARCIN ŚLUSARCZYK QUINTET pt: TRZASKOWSKI - REMINISCENSES* ukazuje kandydata jako znakomitego saksofonistę jazzowego, swobodnie poruszającego się po różnych, często skomplikowanych przebiegach harmonicznym, stosującego współczesne techniki improwizatorskie, operującego bardzo dobrym brzmieniem saksofonów, posiadającego wszelkie atuty bardzo dobrego saksofonisty jazzowego. Będąc bardzo sprawnym technicznie zachowuje on powściągliwość w epatowaniu efektownymi popisami. W dzisiejszych czasach nie jest to takie oczywiste i tym bardziej taka postawa godna jest zauważenia i pochwały. Habilitant stawia na jazzowy *feeling* swoich improwizacji, na to, aby jego gra po prostu swingowała i to udaje mu się znakomicie. W opisie ostatniego utworu zwróciłem uwagę na jego aktywność aranżerską. Pomysłowość i fachowość w tej dziedzinie tyczy się również pozostałych utworów. Muzyka Andrzeja Trzaskowskiego od wielu lat fascynuje Pana doktora Marcina Ślusarczyka, a idei nagrania płyty z jego utworami przyświecały dwa cele: 1 - zwrócenie uwagi na twórczość tego wybitnego artysty, 2 - ukazanie tejże w osobisty sposób, co, w mojej opinii, w pełni się udało. Na podkreślenie zasługuje też dobór muzyków, których wysoki poziom pozwolił kandydatowi na zrealizowanie swoich muzycznych zamierzeń. Wysokiej próby jest również jakoś nagrania omawianego dzieła. **W związku z powyższym uważam dzieło muzyczne Pana doktora Marcina Ślusarczyka *MARCIN ŚLUSARCZYK QUINTET pt: TRZASKOWSKI - REMINISCENSES* za spełniające kryteria o znaczącym wkładzie w rozwój dyscypliny sztuki muzycznej, którą reprezentuje.**

Działalność artystyczna kandydata

Po uzyskaniu stopnia doktora Pan Marcin Ślusarczyk prowadził i nadal prowadzi bogatą działalność artystyczną grając od klubów jazzowych takich jak JAZZ KLUB U MUNIAKA, HARRIS PIANO JAZZ BAR (oba w Krakowie), przez takie ośrodki kultury jak warszawski PROM KULTURY SASKA KĘPA, KRASNOSTAWSKI DOM KULTURY, DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE, CENTRUM KULTURY ŻYDOWSKIEJ W KRAKOWIE, aż do Bazyliki Mariackiej w Krakowie czy sali koncertowej Akademii Muzycznej w Krakowie. Kandydat wykazał ponad 100 koncertów w tym czasie, z czego część podczas festiwali takich jak: XII Międzynarodowy Festiwal Perkusyjny Źródła i Inspiracje (Kraków), wielokrotnie Sumer Jazz Festiwal (Kraków), II Festiwal im. G. Kowalskiego (Knurów), XIV Festiwal New Cooperation (Zamość), XX Międzynarodowy Festiwal Salezjańskie Lato (Przemyśl), Lotos Jazz Festiwal Bielska Zadymka Jazzowa (Bielsko-Biała) i wiele innych. Występował ze swoim Trio, Kwartetem, Sextetem oraz w zespołach takich jak: Orchestra Dedicated, Stanley Breckenridge Band, Contemplation, Pace Line 4, Big Band Małopolski, Heavy Metal Sextet i inne. O klasie Pana Ślusarczyka świadczą nazwiska muzyków, z którymi współpracował: Jan Ptaszyn Wróblewski, Janusz Muniak, Zbigniew Namysłowski, Tomasz Szukalski, Piotr Wojtasik, Robert Majewski, Tomasz Kudyk, Jerzy Małek, Grzegorz Nagórski, Dante Luciani, Wojciech Groborz, Leszek Kułakowski, Wojciech Niedziela, Leszek Możdżer, Jarosław Śmietana, Jacek Niedziela-Meira, Bronisław Suchanek, Bernard Maseli, Janusz Stefański, Kazimierz Jonkisz, Marti Shabrel, Lee Konitz, David Liebman, Gary Bartz, Dino Saluzzi i wielu innych.

Dyskografia z okresu po nadaniu stopnia doktora Panu Ślusarczykowi ze względu na pandemię jak i kłopoty zdrowotne, w przeciwieństwie do bogatego w nagrane płyty okresu sprzed doktoratu, przynosi tylko jedną płytę - *TO MUNIAK WITH LOVE* nagrałą dla wytwórni Jazz Sound w 2018 roku. Nagranie, które kandydat przedstawił jako swoje dzieło artystyczne, które zrecenzowałem, nie doczekało się jeszcze wydania na płycie, ale ma to niebawem nastąpić.

Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne i popularyzujące naukę po doktoracie

Studenci z klasy saksofonu jazzowego dra Marcina Ślusarczyka w Akademii Muzycznej w Krakowie doceniani byli przez jury konkursów muzyki jazzowej:

1. Marcin Konieczkowicz – I miejsce w kategorii Zespół Instrumentalny, zespół KUBA BANASZEK QUARTET, Blue Note Poznań Competition, 2018
2. Marcin Konieczkowicz – II nagroda, zespół KUBA BANASZEK QUARTET, IX Ogólnopolski Konkurs Muzyki Jazzowej odbywającego się w ramach RCK PRO Jazz Festiwal, Kołobrzeg, 2018
3. Jakub Więcek – nagroda FRYDERYK 2018 w kategorii: Fonograficzny Debiut Roku Jazz, za płytę Kuba Więcek Trio *Another Raindrop*, 2018

4. Szymon Ziółkowski – I miejsce, zespół HORNET, 12th Tarnów Jazz Contest Festiwal, 2019

5. Szymon Ziółkowski – III miejsce, zespół SZYMON ZIÓLKOWSKI QUINTET, 12th Tarnów Jazz Contest Festiwal, 2019

6. Jarosław Kaczmarczyk – II miejsce ex aequo, grupa open w kategorii solowej, 12th Tarnów Jazz Contest Festiwal, 2019

7. Marcin Konieczkiewicz – Grand Prix oraz Nagroda Specjalna, zespół KUBA BANASZEK QUARTET, Otwarty Konkurs na Indywidualność Jazzową 2019, 55. Santander Jazz nad Odrą Festival, Wrocław, 2019

Pan dr Marcin Ślusarczyk ma na koncie udział w organizacji następujących projektów naukowych:

1. 09.10.2018, Akademia Muzyczna w Krakowie, Katedra Muzyki Współczesnej, Jazzu i Perkusji, warsztaty jazzowe;
prowadząca: Roxy Coss,
The Juilliard School, Nowy Jork, Stany Zjednoczone

2. 16.01.2019, Akademia Muzyczna w Krakowie, Katedra Muzyki Współczesnej, Jazzu i Perkusji, warsztaty jazzowe, Rola struktur pentatonicznych w języku improwizacji jazzowej;
prowadzący: prof. Pavel Wlosok,

Western Carolina University, Cullowhee, Stany Zjednoczone

3. 10.12.2019, Akademia Muzyczna w Krakowie, Katedra Muzyki Współczesnej, Jazzu i Perkusji, warsztaty jazzowe, Rytm, melodyka i frazowanie jako podstawy kreatywnej improwizacji;
prowadzący: Dayna Stephens,

Manhattan School of Music, Nowy Jork, Stany Zjednoczone

4. 17-24.10.2022, Akademia Muzyczna im. K. Pendereckiego w Krakowie, Katedra Jazzu, warsztaty jazzowe/kurs mistrzowski, Podstawowe elementy w improwizacji jazzowej;
prowadzący: prof. Pavel Wlosok,

Western Carolina University, Cullowhee, Stany Zjednoczone

Kandydat brał udział w następujących wykładach, warsztatach i kursach:

1. 15-22.07.2018, 22. Letnia Akademia Jazzu, Akademia Sztuk Teatralnych, Kraków
Wykład pt. *Twórczość Janusza Muniaka – analiza formalna wybranych kompozycji*
Prowadzenie warsztatów – zajęcia indywidualne dla saksofonistów, combo jazzowe
2. 20-25.08.2018, III Zwierzynieckie Warsztaty Wokalne, Centrum Kultury w Zwierzyńcu
Cykl wykładów pt. Podstawy improwizacji w muzyce jazzowej

3. 25-27.10.2021, European Jazz's Cool, Saint Louis College of Music, Rzym, Włochy
Wykład pt. Zarys historii jazzu w Polsce
Prowadzenie warsztatów – combo jazzowe

Habilitant w omawianym czasie recenzował wiele prac licencjackich i magisterskich i wielokrotnie był ich promotorem.

Konkluzja

Po stwierdzeniu, iż dzieło artystyczne Pana doktora Marcina Ślusarczyka pt:

TRZASKOWSKI - REMINISCENSES jest dziełem wysokiej klasy mającym znaczny wkład w rozwój dyscypliny sztuki muzycznej, jak i po zapoznaniu się z dorobkiem artystycznym, dydaktycznym i popularyzującym naukę, **wnoszę o przyznanie stopnia doktora habilitowanego Panu doktorowi Marcinowi Ślusarczykowi.**

Dr hab. Maciej Sikała

Prof. AM

